Tizenhetedik évfolyam. 189. szám. Kolozsvárt, péntek, augusztus 21. 1896.

SZERKESZTŐI IRODA:
Belmagyar-utcza 47-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DIJA:
Egész évre 16 frt. v. 32 korona. | Negyed évre 4 frt. v. 8 korona
Félévre 8 frt. v. 16 korona. | 1 hóra 1 frt 50 kr. v. 3 korona

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.
Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.
Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon sz: 9. POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP. Telefon sz: 9.

KIADÓ-HIVATAL:
Kolozsvárt, Belközép-utcza 33-ik szám.

Egy négyszög czentimeternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora 1 frt.
Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.
Nyilttéri czikkek:
garmond sora után 20 kr. fizetendő.

A mi ünnepünk.

A magyar nemzet a tegnapi napon egyikét ülte meg legnagyobb nemzeti ünnepeinek.

A magyar történelemnek egyik legnagyobb alakja, a magyar királyság megalkotója Szent-István emlékének volt szentelve egész Magyarországon a tegnapi nap.

Minden igaz magyar ünnepelt és mindenki lélekben együtt volt az ünneplő nemzettel.

A magyar törvényhozás törvénykönyveibe igtatta első királyunk emlékét és nemzeti ünnepet rendelt el a tiszteletére.

Országszerte megzendültek tegnap a templomok harangjai és imát rebegtek az ajkak a Magyarok Istenéhez.

És épen a tegnapi napon, mely összeesett államunk ezeréves fennállásának nagy ünnepével, különös fénnyel ünnepelte meg a magyar a nagy király emlékét.

Vaszary Kolos, Magyarország herczegprimása, intézkedett erre nézve s ezzel az egész nemzetnek feledhetetlen és jó szolgálatot tett. Mert e napon az ország minden vidékéről tömegesen a budai várba gyültek e haza hü fiai, hogy mélyen érzett kegyelettel adózzanak az első király szent Jobbjának és áhitatos szivből fakadó hálaimát intézzenek Magyarország Nagyasszonyához.

A magyar pór kérges kezei, melyek béke idején az ekeszarvát tartják, háboruban a hazát védik, ezek a becsületes kezek ezuttal kétszeres áhittattal kulcsolódtak össze ájtatos hálaimára, melyben [illegible] szerüleg részt vett a magas papság és a városok értelmisége is.

Magyar nemzeti ünnep ez és minden jó hazafi részt vesz a hódolatban, melyet a nemzet az állam megállapitójának és védőasszonyának bemutat.

Az 1000 év augusztus havának 15-én Nagy-Boldog Asszony napján koronázta meg István királyt szt. Adalbert. Az első koronás klrály; Magyarországon a keresztyén vallás megalapitója, országát és koronáját szüz Mária pártfogása alá helyezte és Isten anyját választotta Magyarország pátronjának. Egy istenfélő és dicsőséges uralkodás után, koronázása napján elhivatott szent István Magyarország védő asszonyához és azóta áll Szent István birodalma az ország védő asszonya és a szent korona óltalma alatt.

A korona több egy szent kincsnél: a magyar államiság jelképe az. A korona viselője felszentelt személy, kit minden magyar hódolva tisztel. E koronában van Magyarország szabadsága, joga, állami függetlensége és e korona viselőjéhez határtalan bizalommal és mély hódolattal tekint fel a nemzet.

A Szt.-István koronájának 896. év előtti és mai viselőjéhez!

Sok évszázad szomoru tapasztalatai megtanitották a magyar nemzetet, mint kell méltányolni a nagy uralkodói erényeket és e tapasztalatok képezték az iskolát Magyarország koronás királya alkotmányos érzületének megismerésére és becsülésére nézve.

Gyakran le volt igázva ez az ország és jóltevő remények helyett vad kétségbeeséssel eltelve.

Ennek a szabadságszerető, büszke és hü nemzetnek sok évszázadokon keresztül kellett küzdenie koronás királyainak nemzetellenes és önkényes érzelmeivel és sok könny és még több vér folyt e küzdelmekben és az azokra való emlékezésben.

Sulyos iga nehezedett évszázadokon át e nemzet nyakára, mely e nyomás alatt csak azért nem semmisült meg, mert alhotmányos érzelmü és igazságszerető volt.

És midőn tegnap Magyarország fiai Budán, az Isten szabad ege alatt Magyarország védőasszonyához hálaimára összegyültek, midőn a magyar szivek a millenium alkalmából Szent [illegible] és az öröm és a megindultság könnyei hálót vonnak a szemre: ezt Szent Istvánnak, Magyarország első koronás királyának méltatására és tiszteletére és a korona mostani viselője, minden királyok közt legalkotmányosabb király, első Ferencz József iránt való szeretetükben és hüségükben teszik. És e nagy darab történelmen keresztül ez az ország ugyanaz maradt és ugyanaz maradt ez a nemzet, mely szereti szabadságát, függetlenségét, alkotmányos berendezését, de ugyanaz maradt a király is, és a nemzet hüsége — ha lehet — csak erősbödött Szent István koronájának viselőjéhez.

Minden magyar szív — midőn azokat tegnap a legelső király emléke megdobogtatta — egyidejüleg áldozott a most élő királynak is.

Igy örökiti át a kegyelet a nemzet ragaszkodását és szeretetét az időkön át, az első királytól az utolsóig.

Politikai hir.

Bomlás a kormányban. Budapesti tudósitónk közlése szerint Dániel Ernő kereskedelmi miniszter lemondása bevégzett ténynek tekinthető. Dániel Ernő a lemondás elfogadás után ismét elfoglalja elnöki állását a pesti-hazai első takarékpénztárnál.

Nem emeljük a kvótát.

Horánszky Nándor orsz. képviselő nagy feltünést keltő tanulmányában a kvóta emelés kérdéséről igy ir:

Röviden rekapitulálva tehát a dolgot, a jelenre javasolt megoldás aként állana, hogy:

„Magyarország kvótát nem emelhet, mert igazsága van és ezen igazságát bármely anyagi erőmérő segélyével ki tudja mutatni.

Ha még is ausztria, minden adatszerü megokolás nélkül, azt hiszi, hogy neki van igaza, ám Magyarország kész belemenni abba is, hogy a kvóta egy alkalmas kulcs segélyével utólag állapittassék meg és ennek eredményéhez képest a vitásnak fentartott és már — most konstatálandó összeg erejéig utólagos leszámolás és kielégités eszközöl tessék.

Magyarország végül belenyugszik abba is, — hogy a vitásnak fentartott összeg a végrendezésig — hitelmüvelet utján fedeztessék [illegible] lenlegi kvótavitának az idő szerinti békés és igazságos elintézése. Pótlásul még csak anynyit teszek hozzá, hogy ma éppen nem szükséges sőt kerülendő is, — hogy a jövendő kiszámitási kulcsra vonatkozólag már most kötelező megálapodás történjék, mert ezt ugy is ki fogja dolgozni maga az élet és én előre látom, hogy objektiv és igazságos könnyen megállapitható és a kvóta természetének megfelelő alap, vagy az lesz, melyre reá mutattam, — vagy pedig kölcsönösen megnyugtató alap egyáltalában nem lesz, ami azután komolyabb következményekkel fog járni.

Hallani véle.n azon észrevételt, hogy a vitásnak nevezett összegnek már mostani megállapitása és ideiglenes fedezete, Magyarország kvótájának végleges felemelésére fog vezetni és a kvótaemelés taktikájának gyanujában is fogok keveredni.

Ámde álláspontomat az objektive gondolkozok bizonyára azon őszinte törekvés alapján fogják megitélni, melynek ezuttal nyilt kifejezést is adok, hogy tudnillik a rendelkezésre állandó igazságos kiszámitási kulcs szerint vagy nagyobb lesz Magyarország aránylagos teljesitési képessége a jelenleginél, és akkor kötelezettségét ennek megfelelőleg becsülettel teljesitenie is kell, de azután lesz is miből teljesitenie vagy pedig nem lesz nagyobb és akkor védve is van minden oly igény ellen, mely ellene annak idején törvénytelenül és igazságtalanul támasztani megkisértettnék.

Ám akik javaslatba hozott megoldási módozatra nézve másként vélekednek, ezt tehetik, de nem pénzügyi és anyagi szempontból; hanem az intézmény elleni politikai animozitásból.

Engemet azonban nemcsak az intézmény támogatása, de az ország anyagi érdekei is vezetnek melyet rizikónak tekitenni nem akarok ott, ahol egy modus vivendi segélyével az igazságot habár utólag is, de biztosan megtalálni vélem.

Vagy van jó akarat és hajlandóság a megegyezésre, vagy nincs. Az elsőesetben ezen megoldási módozattal megkimélhetjük a koronát és elkerülhetjük a koczkázatot; az utóbbi esetben azonban nincs megoldási mód, de ekkor azután nem a kvóta, hanem a kiegyezés egyik oszlopa fog előbb-utóbb ingadozni, mert bármi történjék is, Magyarország a kvótát sem vaktában, sem egy agitáczió következtében, sem indokolatlanul sem igazságtalanul fel nem emelheti.

Dr. Lukácsiu ügye.

ismet a milleniumi ünnepségek ellen agitálását, egy hosszu czikkben tárgyalja dr. Lukácsiunak a milleniummal szemben vett álláspontját és azt ckandalumnak qualifikálva, elmondja, hogy az csakis kompromitálni fogja őt azon világ előtt, mely őt istenitette nemzete „nationalis szabadságának és függetlenségének harczában.“

És mi az a tett, mely annyira képes az istenitett dr. Lukácsiut ismét a közönséges halandók sorába helyezni vissza?

Lássuk mit vétett Lukácsiu annyira, hogy nemzetének zászlója, a „Tribuna“ kiakarja őt zárni kebeléből, mint becstelen „renegátot“, hazaárulót.

Lukácsiu folyó évi május 17-én a Laczfaluban tartott milleniumi ünnepélyen elnökölt.

Ez azon nagybün, mely most foglalkoztatja az egész oláh sajtót. A „Tribuna“, „Gaz. Trans.“ és „Dreptatea“, mint a nemzeti ideálérti harcz főkolomposai, kigyót-békát kiálltanak rá a szegény laczfalusi papra, mert egyszer eszére tért ő is és belátva azt, hogy hazájának és a magyar nemzetnek, melynek tagjai között való létét szerencsés volt elnyerhetni fiui és testvéri szeretettel, sőt több hálával tartozik — bármennyire is hangoztatja, hogy ő oláh pópa és nem él magyar kenyérrel — mint mondom, belátva azt, hogy hálával tartozik, egy misét mondott május 10-ikén, egy imádságot ugy a hogy ő tud imádkozni, kérve az Istent, hogy az uj ezredév elején segitse a szegény magyar nemzetet, hogy a második ezer év végeott találja az annyiszor vérrel öntözött földön, a többi müvelt európai államok sorában és a müveltségnek azon a fokán, a melyet az akkori körülmények követelni fognak egy első rendü müvelt államtól — legalább azt hiszi az a sok oláh testvér — és május 17-én ő is örvendezett azon sokkal amiért a magyar nemzet elérte ezredik évfordulóját Európába való bejövetelének.

Igy irja azt a „Tribuna“ et comp, azaz legnagyobb bün, ha az ember örvend, hogy szülő és nevelő anyja elért egy bizonyos életkort és imádkozik azért, hogy tovább is boldogan éljen.

Ez a tizenkilenczedik század oláh morálja!

De mit szól mindezekhez Lukácsiu?

Erre szolgáljon felvilágositással saját levele, melyet a szászvárosi „Rev. Or.“-ban tett közzé:

Laczfalu, 1896. aug. 5-én.

Tisztelt szerkesztőség!

Azon aljas merénylet, mely a „Tribuna“ hasábjain az én nemzeti jellemem ellen elkövettetett, nagy megbotránkozást szült a nép és a környéken lakó összes intelligens emberek között.

Az aljas hazugság, mely azon levélben hennfoglaltatik, annyira megbotránkoztató, hogy lelkiismeretem tisztaságának tudatában nem is tartom érdemesnek, hogy reá reflektáljak.

Eszembe jut azonban [illegible] hogy valami kétségnek a nyoma maradjon valamely gyönge lélekben a latin közmondás szerint: calumniare andactor, semper aliquid haeret.“

Meghazudtolom és visszavetem én is azon levelben foglalt hazugságokat.

Hogyan tud egy oláh olyasmit megengedni, vagy csak fel is tételezni rólam, hogy én képes volnék ünnepelni, vagy csak megengedni, hogy egyházközségemben az ugynevezett magyar „milleniumot“ megünnepeljék?

Én, ki aláirtam a nemzeti congressus protestumát; ki épen abban az időben, mikor a milléniumi, ünnepélyek megkezdődtek Montfellier-ben voltam és ott az egész latin, törzsü testvéreink előtt, azoknak tapsai között, leálczáztam politikai értelmét azon faufaronádáknak; én, ki a merre csak megfordultam az országban és idegenben mindenütt, ismertek és ismernek, tiszteltek és tisztelnek, mint

---

AZ „ELLENZÉK“ TÁRCZÁJA.

1896. Augusztus 21.

A Balatonról.

— Utirajz. —

Milliárd csillag ragyogta be az ég kékazurját, mikor Keszthelyre érkeztem, hogy a Balatont beutazzam. Első tekintetre is meglepett, mint erdélyi embert, a magyar tenger hullámos tükre, a somogyi parttal szemben pompázó Badacsony és Szigliget körül szórványosan fekvő Csónka-kapu, vulkánikus hegyek nagy helyen elterülő csoportja

Az indulásra kész csavargőzös ott horgonyzott a keszthelyi kikötőben, a hol tengernyi evezős-csolnak megláncolva tánczolt körülötte. Egyszer aztán megszólalt a csavargőzösre beszállást jelző csengetyü, s mi utasok, egy ütemre vonultunk hajónkra. Nemsokára megadatott indulásra is a jelzés és a gőzgép toporzékolására gyorsan tova siklottunk a Balaton tükrén.

A hajó födélzetén foglaltam helyet. Kiindulásunknak napkelet volt az iránya, hogy azután északnak forduljunk. S ebben az irányban csak hamarosan a félsziget domborodásán kápolnában végződő Szent-Mihály mellett surrantunk el. Nemsokára feltüntek a badacsonyi nagy határ szőlőnek villái, hajlékai s köztük a hegy déli oldalán az a villa is, hol Kisfaludy Sándor hajdan a Himfi szerelmét irta. De erre már hajónk a badacsonyi kikötőbe ért s ott, a Hableány-szőllő ingert keltő étkeit s aranyszin nektárjait kinálgatták. Mire: egy-kettő és evett-ivott mindenki, a ki csak akart.

Én ezalatt a helyszini szemle kellemes benyomása alatt jegyezgettem és utólért a szónoklat heve, ugy, hogy ha történetesen egy kalapnyi felleg a nap korongja elé nem tolul s az sötétre nem festi az ég kárpitját, és belőle czikázó villámok s vihar nem támad, mely a tengeri betegségek szemlélésére nem vezeti figyelmesnek, talán ma is szónokolnék, közámulatra.

De igy lehültem kimondhatatlan módon és pedig annyira, hogy az indulási jelt sem hallottam, csak láttam, hogy gőzösünk hol az egyik, hol a másik oldalára fordul s utitársaim egyre betegszenek meg.

Hajónk Révfülöp kikötőnek tartott s vidám csevegés között, a lokomobil mormogása között faldosták hajónk kerekei a Balaton vizének tömegét s mi gyorsan szállottunk tova.

Révfülöp előtt termettünk, daczára az idő viharának, s hajónk horgonyt vetett, hogy az utasok le és felszálhassanak. Röviden állottunk, de az idő gyorsan elröppent és sebes szárnyai minket is kergettek, uton voltunk.

Hajónk elhagyva Révfülöpöt, a magyar tenger közepén, a partvidékektől távol, középen siklott. Fájó lélekkel onnan szemléltem a zalamegyei partot s bámultam a filoxera által tönkretett temérdek szőlőterületet, — hol most csak a villák, a hajlékok és óriási pinczék vezetnek vissza a nektárt ontó kincses szőlők multjára.

Hol hajdan lepkefalka módra repültek a vigszüretezők kezeikben a százas és ezeres bankók, ott most éhhalál üldözi a népet otthonából uj hazába, Szlavoniába vagy Amerikába.

Ily borus gondolatokba merülve értem a somogyi parton Boglár kikötőbe. De már itt meguntam az élvezetet és csupa változatosság kedvéért is a szárazföldi gőzösre száltam át, mely közvetlen a Balatonparton szaladt velem Siófokig. Itt biztos talajon mozogva vasutról szemléltem a Balaton fodrozó tükrét és az itt-ott feltünedező fürdőközönséget.

De jól még bele sem éltem magamat a partividék futóhomok tengerébe telepitett szép szőlő s közben-közben fenyőfásitásainak szemlélésébe, már Siófokon voltunk és ott le is szállottam a vasuti kocsiról.

Siófoknak a Sió jobb partja Somogy, a balpartja pedig Veszprémmegyéhez tartozik; hanem azért Siófok egy várost képez, melyen világfürdő van keletkezőben, mely nagyméretü szabályos épitkezései, hajó, vasuti közlekedései, fásitásai, exotikus növénydiszitései, villái és izléses Balatonfürdői és berendezései által engedi azt remélnünk.

A Sió-csatorna mérőjelző szerint a Balatonból nyeri vizmennyiségét. És egy gépszerü ellenzőn ömlik át minden viz, melyen alul vontató hajók közlekednek a Dunára.

Itt meg kell jegyeznem, hogy a délipartón mindenütt és igy Siófokon is, — mint a bársony, oly finom homok képezi a Balaton vizének fenekét hinár nélkül és éppen ezért élvezet vezeti oda a tengeri fürdő után vágyodó közönséget s nem ugy, mint az északi oldalon fürdőzőket, hol utálatos hinár szokta benőni a Balatont.

Siófoknál csavargőzösen utaztam át a hullámos Balatonon, Balaton-Füredre. Ott a parkszerü szép sétány fái közül bontakoznak ki a herczegprimás főuri lakása, több monumentális épület, és Kisfaludy Sándor gránittalapzaton nyugvó szobra.

Megemlitésre méltó még a savanyuforrása is Fürednek, mely az Isten által hasonló forrásokkal megáldott székelyvidékeket juttatta eszembe. Füreden Segesdy Miklós ottani református pap vendége voltam egy éjjeli hálóban, aki feltünő szives vendégszeretettel fogadott s lehetővé tette, hogy Balaton-Fürednek vinczellérképezdei tanfolyammal szerves összefüggésben álló felsőnépiskoláját és Arácsnak szeretetházát is megtekinthessem. Különben mindkét intézetet példányszerü rendben találtam.

Füredről egy lélekvesztő sujkán mentem Tihanyra, mert a nem közönséges hirben álló tihanyi magaslat viszhangját óhajtottam hallani.

Azonban a premontreiek kies hegyi lakásukban sem a priort, sem mást nem találtam, mint egyetlen kis papot, aki házőrzőnek maradt otthon; de szivesen fogadott, lenéztem az ablakból a magyar tengert, megtekintettem a diszes mennyei lajtorját, a templomot és ennek sirboltjában II-ik Endre királynak koporsóját. De hát kint a szabadban a templomnak fordulva 300 lépésnyi távolból, mennyire kigyönyörködtem magamat a páratlan viszhangban, mikor hallhattam a Hymnusz és szózatnak karban mondott versszorait, melyeket a viszhang éppen azzal a hangsulylyal adott vissza, mint a serdülőromokkal kevert gyermeksereg által az belemondva volt?!

A Balatonnak ezen hegyormáról lebocsátkozva a magyartenger partjára, itt aztán az apró gyereksereg ellátott kecskeköröm és csigabiga emlékkel, mely után beleszálltam lélekvesztőmbe s visszaindultam Balaton-Füredre.

Alig szálltam tovább egy kilométernyinél a Balaton tükrén, a forró nap hevében kedvet kaptam a fürdésre. És mit tettem. Megállitottam matrózom kezébe az evező lapátkákat és frissen beleugrottam a 12 ölnyi méj Balatonba s körbe nagyot usztam; de a lélekvesztőbe való visszaszállásom, csak nem életembe került, mert nem tudtam az oldalvisszaszállás biztos veszélyét s matrozom is ujoncz volt és nem tudott utasitani. Hanem, mikor láttam, hogy az oldalbeszállásnál lélekvesztőm nyakamba akar borulni és emberem is ijedelmében kikelt a képéből, lélekjelenlétem nem hagyott el. Szép csendesen visszaszálltam a Balatonba s erre már volt lelkemben a mentőgondolatok ketteje, t. i. hátulról probálok beszállni, s ha ez nem sikerül, belefogódzom lélekvesztőm farába és ugy vitetem magamat Füredre. De sikerült az első próba s nem volt szükség a másodikra. Igy nem lettem matrózostól a fogasok tápláléka.

Fine finale, nem vesztem tehát a Balatonba s mihelyt Fürendre értem, átszállottam a csavargőzösre s Almádin át Keneséig, már tudniillik az északi végállomásig meg sem állottam.

Ezek után jól esett a pihenés s az eshető multról egy piczi elmélkedés, — mert amugy sem feledkezem el soha, a balatoni ezen fürdésemről.

Nyárszakban jobbról-balról telitve van a magyar tenger fürdező közönséggel, mely érdekessé tesza az utazást, s több időt és költséget vesz igénybe, mint mennyit jómagam ráfordithattam. De én igy is czélomhoz jutottam, mert a Balatont, ezt a páratlan szép viztömeget Magyarországon telyesen beutaztam, a tengeri betegségről fogalmat szereztem, parti nevezetességeit megszemléltem, elpusztult temérdek szőlőiuek a nyomát s a amerikai szőlővesszők határtelepeit is láttam. Ezen kivül Veszprém, Somogy és Zalamegyék összeszegelései közt, a Balatonnak pompás halleveséből is izelitettem. Másnemü följegyzéseket a Balatonról a geologusokra hagyok, kik majd irnak a vizvegyülékről, iszapjáról, balairól, szárnyasairól s parti vidékeinek közeteiről ujabban is stb.

Én idáig földrajzból ismertem a Magyar-tengert, hanem természetben szemlélve festői szép látványt nyujt a szemlélőnek s éppen ezért nem teszi jól egy magyar ember se, ha be nem utazza.

Zala-Egerszeg, 1896. aug. 18.

Molnár Sándor,
ny. kir. s. tanfiő,

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

emzeti szabadságunk és függetlenségünk har-
zosát; én legyek képes ünnepelni valamely
lakban bármilyen is legyen az a magyar
milleniumot". Én legyek képes elfogadni,
érni, vagy várni segélyt az államtól az oláh
skola nemzeti és vallási érdekeinek mellőzé-
évei vagy azoknak épen feláldozásával?

Mit képzelnek a „Tribunánál" levő urak
olitikai, erkölcsi és társadalmi jelleméről
gy olyan férfiunak, ki a nemzeti küzdelem
annyi tüzén ment keresztül és a ki ma is
kész életét is feláldozni nemzete érdekeiért?

Stb. stb. . . . . .

Ezeket válaszolja Lucaciu a „Tribuna" rágalmazásaira, vagyis más szóval, határozottan tagadni akarja azt, hogy valaha csak eszébe is jutott volna tisztelni, becsülni azt a hazát, mely neki a mindennapi kenyeret adja és azt a nemzetet, mely elég jó volt fajtáját el nem tiporni. mint elszoktunk tiporni egy férget, melytől undorral fordulunk el.

Azt azonban, hogy most kinek van igaza csak a jövőben fogjuk meglátni. Előre csak sejtjük, hogy Lucaciu csakugyan le fog esni abból a magasságból, hova őt nemzete helyezte, annál is inkább, mert a „Tribuna" levelezője, ki neki a Lucaciuról szóló adatokat beküldte, nem más, mint Dredeanu Eugeniu — Lucaciunak káplánja.

Megemlitésre méltóknak tartottam ezeket és mind azon főbb mozzanatokat, mik ezzel összefüggésben lesznek, azért, mert az oláh nemzet sorsa, mely annyira-mennyire a mienkhez van kötve.

Most azonban vigasztalódhatunk, mert hiszen:

Concordia parvae rescrescunt, discordia maximae dillabuntur!!

RENEGÁT.

Szenzációs válópör.

A kontinens főuri köreiben, Európa „legfelsőbb tizezrének" sorai között sokat beszélnek egy szenzációs házassági pörről, annak a latinnyelvü pörös aktákba rejtett igazán pikáns részleteiről.

Ezelőtt három évvel a főuri világnak két Európaszerte ismert tagja: egy orosz gróf s egy lengyel grófnő házasságra léptek. Sokat lehetett őket együtt látni mindenütt, a hol a kontinens legelőkelőbb mágnás világa megfordul.

A szép és boldog szerelmes pár eljegyzésének s egybekelésének hirét örömmel, rokonszenvesen fogadták mindenütt, a hol őket ismerték.

magáénak mondhatja azt a ragyogó szépségü, büszke grófnőt, a kiért lángra gyult Szentpétervár, Lemberg, Bécs és Páris mágnásifjuságának szive.

Az irigyelt boldog szerelmes pár nászutja az orosz grófi vőlegény megyarországi birtokára, — a biharmegyei Kibányra vezetett.

Plater Sieburg Mihály grófnak, akit Budapesten is sokan ismernek — a „Magyar király"-ba szokott szállani — Biharban szép birtoka van. Az oltártól ide vezette feleségét, Laczynsky Henriette grófnőt.

A kibányi nászut óta sokáig nem lehetett látni az ujpárt Ugy látszott, hogy a kibányi mézeshetek nagyon édesek s azért tartanak oly sokáig. Velenczét már-már veszély fenyegette, hogy nem odamennek nászutra az igazán szerelmes párok, hanem a biharmegyei havasok közé, Kibányba.

Hosszu-hosszu idő telt el, amig az uj pár láthatóvá lett, de nem együtt, hanem külön-külön.

Általános álmélkodás, általános meglepetés a kontinens főuri világában. Mi történt? Nem tudta senki. Még a legidősebb grófnék sem tudták semmiféle pletykával megmagyarázni a dolgot.

Sem a szalmaözvegy gróf, sem a szalmaözvegy grófné nem árultak el a kibányi nászut titkait.

Ez év junius 12-ikén azonban XIII. Leó pápa dispenzációja elbontotta a házassági köteléket Plater Sieburg Mihály gróf és Laczynsky Henriette grófnő között.

Azóta kezd kipattani a kibányi nászut titka. Nem is lehet többé az titok, hiszen csak a pápai congregatió concilii, amely e pápai dispenzáczió kérdésében döntött, 40 tagból állt, ezek között pedig irásbeli nyomtatot informácziót kellett a fennálló szabályoknak megfelelően kiosztani a valópör bizonyitékairól.

Akik ismerték a szép menyasszonya után annyira epedő derék ifju vőlegénynek lángoló szerelmét, bámulva hallották, hogy a római pápa azért mondta ki a házasságot érvénytelennek, mert hiányzott a házasság érvényességéhez — mint az egyházjog szent tudósai mondják — „az üdvezitőnek az egyházzal való egyesülésének jelvénye". Érthetőbben latinul ez igy hangzik:

„Conjugium non est ex commixtione corporum consummatum".

Már magában ez is oly szenzáczió, a melyről e nyáron nem győznek eleget beszélni Európa világfürdőiben.

Még szenzációsabb e házasságérvénytelenitő oknak a magyarázata.

A gróf Kibányon bimbót akart keblére tüzni s akkor vette észre, hogy kinyilott rózsa jutott a kezébe, a melynek alján ott kezdett rügyezni már egy kis bimbó.

Ez aztán az igazi, az óriási szenzációja az európai főuri világ ez idei nyaraló életének. Nem hallgathatjuk el, amiről annyian beszélnek, a miről nyomatott pöriratok vannak forgalomban.

Az érdekes házassági pört előbb egy bécsi jogtudós, theologiai tanár vitte, de eredménytelenül, a mig Isacu Aurél dr., kolozsvári ügyvéd kezébe került a dolog.

Iani, hogy még a tövén levő bimbó nincs leszakitva, de azt bizonyitani, hogy a kinyilott leszakitott rózsát éppen akkor, a mikor észrevették, hogy az nem bimbó, hanem rózsa, meg sem szagolták, már erős feladat.

Megbirkózott ezzel Isacu Aurél doktor Hosszu Balázs theológiai tanárnak segitségével. A pápai congregutió jogtudós konzultorai s a XIV. Benedek „Dei misaratione"-féle bullájának eljárási szabályzata s a sacra rota romana decisióiban az ily esetekkel — nagy kedvteléssel foglalkozó jogtudós szent atyák bőséges anyagot gyüjtöttek össze a preczedens esetekről.

A kibányi nászéjnek perdöntő tanuit a nagyváradi r. kath. püspöki szentszék hallgattatta ki. Ez oláh tanuvallomásoknak latinra forditott pikantériáit szapulja most a kontinensnek a pikantériákat kedvelő mágnásvilága.

Levél.

Az angolok erdélyi utja.

Csikszereda, aug. 18.

Folyó hó augusztus 17-én dr. Filep Sándor népszerü járásorvos, ki „Homoródról" jött az angol vendégek után, Csik Szeredába vitte őket a Hargita gyönyörü vadregényes fenyő erdőn keresztül. Dr. Filep Sándor kedves felesége nagyszerü ebéddel fogadta a vendégeket.

Az ebéden jelenvolt a háziasszony édes apja, Száva Lukács nagybirtokos is Csik-Taplóczáról szeretetreméltó feleségével és két fiával. Az ebéd nagyszerü volt.

Ebéd után Száváné urnő zongorához ült s a társaság tánezra kerekedett. Dr. Berrynét Száva József teknikus megtanitotta a csárdásra.

Ebéd alatt dr. Filep Sándor házigazda felköszöntötte a vendégeket először megköszönve Kovács János barátjának,— hogy őtet oly nagy szivességben részesitette, hogy az angol és amerikai nemzetnek oly kiváló fiaival megismertette s különösen, hogy már most nőorvos kollegája is van.

Dr. Chester igen szép szavakban válaszolt erre, megköszönve a szives vendégszeretetet.

E kedves családban való jelenléte őtet uj Angliára, az ő édes otthonára emlékeztette, látva az após, vő, gyermek, szóval a családban uralkodó tesvéries, vallásos szeretetet. Dr. Berry dr. Filepre, collegájára üritette poharát a magyar orvosok e kiváló tagjára.

Délután a csiksomlyói gymnasiumot nézték meg Bandy Vazul igazgató vezetése alatt. A templomban levő nagy orgona, melyet Kolonits készitett, — nagyon meglepte őket. Csik Somlyón dr. Kolonits Dénes körorvosnak a felesége gyönyörüen játszott nemzeti dalokat.

Vacsorán Csik-Tapolczán voltak Száva Lukácsnál. Egy igazi örmény családdal ismerkedtek meg. Az örmények jó magyarok. Azt mondták, miért nem hozzák az örményeket — Ázsiából Erdélybe.

Az amerikaiak már voltak unitárius családnál, református családnál, s itteni r katholikusnál, stb. Ma délelőtt 10 órakor dr. Filep társaságába elindultak Tusnádra.

Góbé.

Egy másik tudositásból arról értesülünk, hogy Tusnádon a Bánffy villában voltak elszállásolva. — Itt Jeszenszky István 48—49-es ezredes, fürdő-biztos fogadta s kalauzolta a vendégeket. Innen Brassóba menFerencz visszatért. Dr. Berry s neje még tovább is ott maradt.

Kolozsvári polgárság adója.

(Folytatás.)

Tárgyalás augusztus 22-én.

Széchenyi-utcza

Dr. Brükner Antal ügyvéd 50 frt 33 kr Gergely János mészáros 41 frt 65 kr. özv. Veisz Ignáczné zsibárus 21 frt 20 kr. Fried Ábrahám zsibárus 11 frt 50 kr. özv. Bréver Jánosné kalapos 16 frt 50 kr. Bréver János vegyes füszerkereskedés 18 frt 60 kr Neff Ádám vegyes keresk. rozsolis gyáros 73 frt 50 kr, Rácz Lajos férfi szabó 13 frt. Bernát Lázárné galand czérna tü több apróságok 7 frt 87 kr. Toth Mari turó árulás 8 frt 13 kr. Akesmann Albert timár 52 frt Filep György egyes pálinka, dohány 11 frt 10 k. Kovács Ferencz férfi szabó 13 frt 60 kr. Nagy Sándor fodrász 24 frt 40 kr Farkas Sámuel bormérés vendéglő 91 frt 62 kr Baranyai János bádogos 25 frt.

Kádár-utcza.

Merza János szőcs 13 frt Berki András kovács 17 frt 90 kr. özv. Schreithoffer Jánosné szatócs, ital, dohány és só árus 14 frt 30 kr.

Nagy Szamos-utcza.

Deák Antal ócska vas-árus 9 frt 25 kr. Özv. Fekete Ferenczné 3 frt 80 kr. Weisz Jakab tolluszedés 17 frt. Weisz Dávid ócska vas szedő 5 frt 93 kr. Goldfarb József csont és rongyszedés 9 frt 10 kr. Kállai Lajos sült sertés hus árulás 32 frt. Wekerle Károly kömüves 13 frt 60 kr. Biluska József mészáros 98 frt 40 kr. Bagaméri István timár 33 frt 60 kr. Özv. Macskási Sámuelné széna és szalma árulás 15 frt. Bagaméri Elek cselédszerző 12 frt 65 kr. Katona József kömives 17 frt 50 kr. Butyka Ferencz székálló apró marha vágás 33 frt 80 kr. Lászlóczki Dániel mészáros 19 frt. Özv. Szentpéteri Gáborné timármunkák árulása 9 frt 80 kr. Ábrahám Izsák stráfszekeres 8 frt 50 kr. Özv. Erőss Józsefné gyümölcs árus 6 frt 25 kr. Fehér József sült sertés hus árulás 17 frt 30 kr. Demeter József rövidáru kereskedő 11 frt 22 kr.

Major-utcza.

Szabó András cséplőgép tulajdonos 19 frt. Bagaméri Ákos mészáros székálló 13 frt 60 kr. Özv. Vaszi Sigmondné szülésznő 21 frt 25 kr. Dávid Ábrahám zsibárás 15 ft. Kerekes Istvánné szatócs, vágott fa pálinka árulás 28 frt 25 kr. Kerekes János épitőmester 31 frt Özv. Körtvélyesi Lászlóné tej árulás 6 frt 45 kr. Zalahán János kettös fogatu bérkocsis 13 frt. Goldstein Mendel állat bör szedés 13 frt 80 kr. Sunon László füsüs 14 50 kr Hild József csizmadia 13 frt 50 kr. Kuti Sámuel sült sertés hus árulás 10 frt 90 kr. Brunner Elek marhakereskedő 115 frt 12 kr. Bornemisza Mihály asztalos 16 frt 40 kr. Farkas Sándor szőcs 18 frt 50 kr. Telegdi Sámuel kovács 19 frt 50 kr Kaukál Ferencz és Györgyfalvi Miklós ács munka válalat 96 frt 50 kr.

Lőrincz-utcza.

Özv. Strotz Andrásné kész csizmadia munkák adás vevése 12 forintot 30 krajczár.

Hosszu-utcza.

Haraszti Jenő füszerkereskedő dohány bélyegárulás 79 frt. Segesvári Ferencs mészáros 121 frt 30 kr. özv. Borbély Lajosné szatócs, pálinka dohány soárus 15 frt. Gyöngyösi István egyfogatu személy fuvaros 7 frt. Kopenecz Károly asztalos 28 frt 60 kr. Phandrich és Aechelhauler gázgyár 2167 frt 15 kr. Rosenfeld Márton szatócs bor pálinka dohány sóárus 26 frt Jakab Görgy egyes fogatu személy fuvaros 12 frt. Jakab György egyes fogatu bérkocsi 7 frt. Dénes József selyemfestő 34 frt. Dr. Wettestein József orvos 22 frt 80 kr. Henter Adolf gyertya és papirgyár 152 frt. Zorger Sándor mészáros 125 frt 70 kr. Papp Miklósné egyes fogaté bérkocsi 6 frt. id. Lászlóczki Sámuel tehenészet 9 forintot. Ifiju. Lászlóczki Sámuel mészáros 104 forintot 90 krajczár.

Puszta-utcza.

Doktor Zágoni Mózes ügyvéd 26 forintot,

Veselényi-utcza.

Jakab László állatorvos 48 frt 50 kr. Balogh György egyes fogatu bérkocsi 7 frt. Kuhn Mátyás késes 34 frt 10 kr. id. Toth Dániel 18 frt. Tochot Jakab fodrász 14 frt. özv. Nagel Lajosné kéményseprő 25 forintot Andrásofszky Sámuel mészáros 43 forint 75 krjczár.

Kis-Szamos-utcza

Tompos Kristófné, Binetz Róza pálinka dohányárus 10 frt 10 kr. Henrich József és Pap Ernő ásvány-szappangyár 81 frt 25 kr.

Dézma utcza.

Lászlóczki György mészáros 25 frt 5 kr. Gál József timár 61 frt özv. Kovács Aburhamné mészáros 5 frt 60 kr. ifj. Lászlóczki Sámuel mészáros 22 frt 15 kr. Farkas József mészáros 20 frt 20 kr. Macskási Lajos mészáros szénaárus 88 frt. Vinczer Hermann órás 25 frt 50 krt. Timbos János ácsmester 29 frt 50 kr. Alexi György mészáros vadkereskedő 201 frt 90 kr. Upvari Ferencz egy fogatu személyfuvaros 7 frt frt. ifj. Incze Ferencz egy lóval fuvaros 5 frt. Káló András Kovács 15 frt 50 kr, Székely Istvánné, Nagy Zsuzsa pálinka árus 14 frt 50 kr.

Dézmacsür-ntcza.

Incze Mihály sertés kereskedő 24 frt, özv. Szövics Mózesné majorságárus 6 frt 50 Körözsi Mihályné bor, sör, pálinkaárus 17 frt 50 kr. Angyal Sámuel sertéskereskedő 12 frt.

Tárgyalás augusztus hó 24-én.

Csordás Dániel szőcsmester 21 frt. Osor Eliás órás 10 frt. Jelen Lászlóné kenyérsütő 10 frt Váradi Károly épitőmester 26 frt 20 kr. Szőcs Sándor szijgyártó 13 for 50 kr. Papp Lajos gabonaárus 10 frt 25 kr. Derbák Sándor béltisztitó 14 frt 25 kr. Fischer József bor, ser, pálinka dohányárus 34 frt 50 Lusztig Lajos bor, ser, pálinka árulás 17 frt. Macskási Lajos halászati és rákászati jogbérlet 2 frt 50 kr.

(Folyt. köv.)

MINDENFELE.

Kolozsvár, augusztus 21.

— **Szent István napja a templomban.** A kolozsvári róm. kath. plébánia templomban tegnap Szent István napját, ezt a nagy és nemzeti ünnepet ezuttal különös fénynyel ünnepelték meg. A főoltár virágdiszben pompázott. A délelőtt 9 órakor megkezdett ünnepélyes istentisztelet alatt nemcsak a főoltár, hanem az összes mellék oltárokon és az összes csillárokban égtek a gyertyák. A papság a legdiszesebb egyházi öltönyöket viselte a mise alatt. A misén Biró Béla apátplébános két pap segédletével pontifikált s ugyan ő tartotta mise végén a nagy királyt és emlékét magasztaló, hazafias szellemü egyházi beszédet, mely mindvégig lekötötte a templomot szorongásig megtöltő közönség a legtartalmasabb és hazafias eszmékben leggazdagabb egyházi szónoklatoknak. Az istentiszteleten jelen voltak az összes polgári hatóságok és pedig a vármegye tisztikara gróf Béldy Ákos főispán, a városi tisztikar, Losonczy János helyettes polgármester, a pénzügyi hivatalok Stuckheil Gyula pénzügyigazgató, a királyi tábla kara Hepper Miklós tanácselnök, az államvasutak üzletvezetősége Sántay Sándor főfelügyelő, az erdőigazgatóság báró Feilitzsch Árthur igazgató, a posta és táviró igazgatóság Raschka János igazgató vezetése alatt. Részt vett az összos fegyvernembeli hadsereg tisztikara is élükön Mayer Edmund altábornagy, Palkovics József tábornok honvédkerületi parancsnok, Schlacher N. vezérőrnagy, Petrovics Vazul ezredes, honvéd dandár parancsnokkal élükön. Az istentiszteletnek 11 órakor volt vége. Délután 4 órakor ünnepélyes litánia volt, melyen szintén Biró Béla apátplébános, két diakonus segédletével pon-

Matyi.

— Angol regény. —

Forditotta: AMICA.

V.

(Folytatás.) (16)

És még is, most midőn azt analizálja, mit tett ő vagy mit hordott? — „Virágot adott neki és egy pár keztyüt küldött — és — és arra kérte, hogy szólitsa „Andy-nak". Ugy van, ő nem tagadhatja azt a csuf tényt, hogy — hogy Andy ur flirtolt vele.

De elvégre is Emma tévedhet, lehet, hogy Palmer Mari nagyitotta a tényeket, — hiszen mindenki tudja róla, hogy egy „borzasztó vén pletyka. — Azonban igaz, vagy nem igaz, neki el kell Emma előtt rejteni a mit érez.

— Jó, — ha megnősült, az az ő dolga, — mondja oly könnyedén, a hogy képes azt tenni, ámbár hangja remeg, a mint a szavakat kiséri.

Aztán felveszi a virágait és kihivóan szagolgatja. — Azonban édes illatuk mostan bóditónak tetszik, szédül tőlük és egy kis hideg borzongatással, — ismét visszateszi az ölébet

Már közelednek a házuk felé, midőn egy kis kalandjuk van.

A mint a Cserfaház előtt haladnak, Mira csudálkozással látja, hogy Maggsné a kis vasrácsos ajtónál áll, és nyugtalanul néz le s fel az országuton. A jó asszonynak nincs kalap a fején, csak a fökötője, melynek piros pántlikáját lobogtatja a szél. Szórakozottan néz a kocsijokra, és Mira csupa jószivüségből barátságosan köszön neki.

Ez a köszönés Maggsnét felvillanyozza és inspirálja; arczán leirhatatlan könnyebbülés látszik. Hirtelen az utczára lép, feltartja a karját, a hogy az omnibuszoknak szoktak jelt adni és azt kiáltja:

— Álljon meg!

A kocsis engedelmeskedik és megállitja a lovakut.

— Kérem, kisasszony — mondja Maggsné — reméllem megbocsátja, hogy ily nagy szabadságot veszek magamnak, de, nem ösmerve a szomszédságban senkit, és mert egészen egyedül vagyok, miután Andy ur nincs itthon, azt gondoltam, hogy talán nem veszi rosz neven a bátorságomat.

— Van valami baj? kérdi Mira.

— Baj van elég. Kisasszony; szabad arra kérnem, hogy jöjjön be egy pillanatra, mert ha nem jön segitségemre olyan bizonyos, mint, hogy itt állok, hogy ő elmegy az öreg urhoz!

— Nem tudom visszatartani, igazán nem tudom; de azt gondoltam, hogy talán a kisasszony, ha lenne szives bejönni és beszélne vele — talán-talán vissza tudná tartani attól, hogy olyan őrültséget cselekedjék.

Mind ezeket lassu és a legbizalmasabb suttogással a kocsi oldalánál mondta Miránák, mialatt a lovak türelmetlenül toporzékolnak és rángatják a kocsit.

— Jó asszony, nekünk nincs elvesztegetni való időnk. Kérem álljon félre és ne tartoztasson fel bennünket hosszasabban, — mondja Emma fagyosan.

— Ugy hát az utolsó reményről le kell mondanom! mondja Maggsné szomoruan köszönve és kétségbeesett tekintettel nézve Mirára.

— Dehogy kell lemondania; én szivesen felajánlom a segitségemet, ha megmondja hogy mit tegyek, — biztatja Mira, kezét a kocsi ajtajára téve és ezt a jóakaratot látva, a gazdasszony rögtön megforditja a kilincset.

— Mira, megbolondultál? Kérlek ne légy oly borzasztóul és nevetségesen impulsiv! Igazán nem engedhetem meg, hogy egy nőtelen férfi háztartásába ily erczátlan módra belépj! kiáltja Emma indulatosan.

— Ne féljen Madam, ügyelek én reá! mondja Maggsné megnyugtató hangon. És a mi a nőtelen férfiakat illeti, egy sincs itten, Andy ur lent van Blackheathban és egyedül csak a fiatal Hunterné van velem együtt itthon.

— A fiatal Hunternét mondja maga? kérdé Emma, éles tekintetét a testvére elfehéredett arczára függesztve.

— Igazán azt mondtam? kérdi a gazdasszony izgatottan és a kezeit tördeli.

És ha már kiszaladt a számon, nem mondtam egyebet csak a tiszta igazságot és egy ilyen ladyval szembe nem kell attól félni, hogy eláruljon; ezt a házasságot az öreg ur előtt egy kevés ideig titokban akarják tartani és inkább a nyelvemet kellett volna leharapnom mint hogy azt felemlitsem.

— Ne féljen én nem fogom a titkot elárulni, — mondja Emma könnyedén. Mira, ha még mindig akarsz segiteni — folytatja gonoszul — nincs ellenvetésem.

— Kisasszony, kérem jöjjön és próbálja meg őtet a szándékáról lebeszélni! Ő nem hallgat reám — akár a szélnek beszéljek! — mondja Maggsné elkeseredve.

— Mit kiván tőlem, hogy mit tegyek vagy mondjak? kérdi Mira, a mint a szük kapu sikátorán keresztül Maggsnét kisérte, mialatt Emmát a Rowera Villa felé röpitette a kocsi.

— Hát, kisasszony nézze, igy van a dolog; ő kérte Hunter urat, hogy az atyjával tudassa a házasságukat; de ő mindig azt mondja, hogy várakozni kell, mert még nem jött el az ideje; és aztán Andy ur kivette ezt a szép kis helyet, azt gondolva, hogy ez által elégedettebbé teszi és ugy találjuk, hogy még sokkal bakafántosabb mint volt azelőtt! És aztán, Andy ur elég meggondolatlanul valahol elhagyta a kerti mulatságra meghivó kártyát, és ő megtalálta, és azóta nem lehet vele birni, mindenáron el akart oda menni. Addig beszéltek neki, mig végre ugy látszott, hogy fogott rajta a szó. De alig tette ki Andy ur a házból a lábát, rögtön felugrott és azt mondta:

— Maggs, menjen és rendeljen számomra egy kocsit, mert nem türöm tovább, hogy igy bánjanak velem és most egyenesen a Buckingham Parkba megyek!

Ekkor olyan gyengeség fogott el és olyan különösen éreztem magamat, hogy egy tollal eldönthettek volna — és Andy ur ugy számitott reám! — Nem tudtam, hogy mit tegyek, csak hazudoztam neki, hogy mentől hosszasabban késeltessem, azt állitottam, hogy nem leltem a czipőjét, azután nem volt meleg vizem.

És midőn végre a fehér ruhájába kiöltözve lejött, azt mondtam, hogy sehol sem lehet kocsit kapni, — sem pénzért, — sem szep szóért; — ekkor megharagudott, és azt mondta, hogy bolonddá teszem, tehát ismét kijöttem kocsit keresni és a kisasszonyt ekkor látttam meg a kocsiban erre jönni, és azt gondoltam, hogy talán lesz olyan kegyes és segit nekem. — Ha reá tudja beszélni, hogy most ne menjen oda, tudom, hogy a szegény férje hálásan fogja megköszönni, — mert, ha igy minden előkészités nélkül tudja meg ezt a dolgot az öreg ur, soha sem fog a fiának megbocsátani. — És ugyan mi lenne belőlük, ha nem volna pénzük, a miből éljenek, miután egyik sem arra való, hogy a saját keresetükből megtudjanak élni.

Mira az öreg asszony oldala mellett megy, és kábultan hallgatja annak a fecsegését. — Ugy tehát Hunter Andor házas ember és azért szerezte meg magának ezt a kedves kis fészket, hogy fiatal feleségét ide rejtse. — Emma mindig korholja, hogy nagyon regényes és ime, most be kezdi látni a testvére bölcsességét és a saját bolondságát. — A Harry barátai faragatlanok és buták, de soha sem vetemedtek volna arra, hogy igy viseljék magukat.

Mielőtt a házhoz érnek, azt kivánja, hogy bár követte volna az Emma tanácsát, és Maggsnét az ő keservével hagyta volna magára. De talán még is jobb igy, ez által megmutatja Andy urnak, hogy nem törődik vele s csalfaságának a tudata nem okozott neki fájdalmat. — De még is kényesnek találja a helyzetét. A fiatal Hunternének, hogy adjon számot a látogatásáért?

— Nem fogja Hunterné a látogatásomat különösnek találni? — kérdi a mint a verandához közelednek, hol Matyi feláll a puha vackáról és ásitással fogadja őket.

Maggsné összehuzza a szemöldökeit és nehány pillanatig gondolkozik.

— Mondja azt, hogy Andy urnak a barátnéja, — és — miután hallott erről a házasságról, neki is barátnéja kiván lenni, — tanácsolja az öreg asszony.

Aztán kinyitja a hosszu alacsony bolthajtásos szalonnak az ajtaját és Mirát e szavakkal vezeti be:

— Madam, egy lady jött a látogatására.

Egy fehérbe öltözött sugár alak áll fel a szoba tulsó végén levő hintaszékről és lassan jön előre. — Kék szemeiben türelmetlen kérdő tekintet van s gyermekes szája körül határozott haragos duzzogás.

— Azt hiszem, hogy Hunternéhez van szerencsém! — rebegi Mira, ismét és még inkább kivánva, hogy bár hallgatott volna az Emma tanácsára.

(Folytatása következik.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Reggel 4 órakor, déli 12 órakor és órakor egy-egy fél órán keresztül az r. kath. templomokban meghuzták a kat. Szóval a r. kath. egyház — hi- ország herczegprimásának hazafias üdvözléséhez minden rendelkezésére álló felhasznált, hogy első nagy kirá- emlékét méltó fénnyel ünnepelje meg.

— **Szent Istvánnapja** alkalmából igen teni tisztelet volt a kolozsvári főtéri a anyatemplomban. Az ünnepélyes sén a kolozsvári dalkör női és férfi adódött közre. Az 51. gyalogyezred adta az egyházi zenekiséretet. A Ferencz miséjét adtak elő; a női szólónekelte Dr. Szöllösyné urnő nyén Anna k. a., a férfi szólókat pedig ucher Károly és Szilágyi Ferencz. Az riumban az ave Máriát dr. Szöllősyné Láng Janka k. a. énekelték gyönyörakolázott hangon. A gradnléra Oberti gy állitott össze egy sikerült betétet, a ar szólóból; ezt Kerekes István énekelte basszus hangján. Ez rendkivül jól lt. Az isten tisztelet alatt áhitatot s keltett a templomban jelen levő hivek en. Oberti karnagyot a gondos és si- betanitásért elismerés illeti.

— **Kivilágitás** Szerdán este, mint Szentnapja előestéjén Kolozsvár városa fé- ki volt világitva. Ezuttal is, mint a születés napja alkalmából legdiszesebb városházát, Mátyás király születési házat erdőszeti palotát a kir. táblai épületét, egyrárt, a főuri közt, a New-York és nti szállodát, valamint a torna-vivó inépületét villágitották ki. Különösen szép látványt nyujtott ezuttal is a Felor, a hol ezenkivül még szines röppenet és bocsátottak fel. Este 8 órakor a hadsereg és a honvédség zenekarai zetakarodót rendeztek. Szenerádot adtak a háza, Mayer Edmund altábornagy Palaz József honvédtábornok, Hild la altábornagy az alispán a polgármester lakásai előtt ágitás és a zenés takarodói tartalma a főtér és a főbb utczákon óriási köség tolongott, s a két zenekart minden darab eljátszása után zajosan éljenezKésö éjjel volt már, mikor a közönség ért, s az utczákon felütötte sátorát az ka csöndje.

— **Az elfogott vasutigazgató**. Szerdán lapunk zárta után vettünk értesülést arhogy a közuti vasut által hétfőn este zett katasztrófa ügyében a kolozsvári törvényszék vizsgáló birója Reinbold ArReményi Vilmost a vasutvezérigazját szerdán délben maga elé idézte, — bevett vallomásokból a terhelő körülket megállapitva **letartoztatta és vizsfogságba heylezte.** A miut most értevák a hir és törvényszék büntető tanácsa **benhagyta a vizsgáló birónak letartoztaelrendelő végzését,** minek következtében a — letartoztatott igazgató továbbra is vizsgá**fogságban marad.** Az ügyészség szándékos emberölés büntette czimén emel vádat a letartoztatott igazgató ellen, s a birói körökben valószinünek tartják, hogy vizsgálat a közi vasut intézö köreiben még több ellen is ki fog terjesztetni.

— **István napja.** Gr. Lázár István, kolosvármegye alispánjánál, testületileg tisztelgett tegnap kolozsvár megye tisztikara. A tisztikar nevében Csiszár Gyula t. főjegyző üdvözölte a tisztelgők jó kivánságait, melyet az alispán szivélyesen köszönt meg.

— **Katonaság a nemzeti ünnepen.** Szt. István napja alkalmából tegnap a plébániatemplomban tartott egyházi ünnepen a katonaság ezuttal először vett részt olyan formában, a mint azt tegnap tapasztalhattuk. Eddig ugyanis az istentiszteleten csak a tisztikar tagjai jelentek meg, tegnap azonban a hetes hadseregbeli házi ezrednek és a honvédségnek is egy disszázada vonult fel zenekarukkal együtt, — s mise alatt három izben sortüzet adtak. — A mise bevégeztével Mayer Edmund hadosztályparancsnok a két disz századot elléptette maga előtt. — A mint értesülünk a katonaság ily módon való részvétele Biró Béla apátplébános kezdeményezésének tulajdonitható a ki az érdekelt katonai parancsnokságokat erre külö is megkérte s azok készséggel teljesitették az egyházfő kérését. A katonaság azon kivül részt vett az ünnep előestélyén rendezett világitáson is, a mennyiben mindkét katonazenekar zenés takarodót rendezett, a mit meg- előző alkalmakkor szintén nem tapasztalhattak.

— **A czirkusz kivonulása a népünnepre.** A trencsintéren állomásozó czirkusz, — mint emlitettük — vasárnap délután a népünnepre teljes diszben és teljes személyzetével kivonul a sétatérre. A menet a közép-utczán végig, a főtéren, a belmonostor és sétatér-utczán a következő sorrendben fog felvonulni.

1. A társaság olasz zenekara zenedarabokat játszva.
2. Kecskék.
3. Kutyák diszbeöltöztetve.
4. „9 pony ló“, melyeket ünnepi kaczabajkába bebujtatott majmok fognak lovagolni. A lovakat jokeyk fogják kisérni.
5. A czirkusz igazgató és családja bérkocsiban.
6. Pavey család kocsiban
7. Vadagnetto.
8. Les Freres Figaros, a két zenebohócz, a kik menetre teljesen ünnepi köntösbe öltözznek és a sétatéren két zsák vadonat uj arany „filléreket“ fognak elszórni, melyek e népünnep czéljaira a körmöcbányai m. kir. pénzverdében verettek. E két művész fogja a közönséget is legjobban mulattatni.

A sétatérről alkonyatkor lesz a visszavonulás, bengáli fáklya és görögtüzfény mellett. A társaság a népünnepről a czirkuszba vonul, a hol bucsu és hála előadást fognak tartani.

Megjegyezzük, hogy a vasárnap délutáni előadást a kivonulás tekintéből korábban megkezdik a szokott időnél a czirkuszban.

— **Tánczoló kutyák.** Nagy kutya menázséria, — uszkár, rattler, pincsi, vizsla, — Signor Volpi Giovánni elindul velük sétálni. Este lévén a sok hühó, — nappal pedig vakáczió. S üresen marad a cirkus, a mig sétál a sok kutyus. S mig az utczán jó, megy, forog, — kutya sereg imigy morog: „Hurrá, hurrá, signor Volphi, be jó, hogy nem kell tánczolni.“ Sétáló menet elére, — honvédkaszárnya elébe. Egyik vihog, másik játszik, a harmadik nagyot ásit. — Beh, jó, hogy nincs czirkusz banda, — lenne akkor banda-banda, mert ha nótát recsegtetik, — kutya tánczra kerekedik. Látván ezt a honvéd bandisták, kik tudják a czirkus nótát s egyiknek kutya futtába, eszme villan az agyába, — s elé sem veszik a kótát, — fujni kezdnek czirkusz nótát. És a kutyák, — annyi, mennyi, — két lábra áll valamennyi. Se nem mennek se nem állnak, — szörnyü kutya tánczot járnak. Singor Volpi Giovánni, — szeretne már odébb állni, — de a kutyák nem tágitnak, kukra szöknek meglapulnak. Most ide topp, majd oda hopp, — csárdás, polka, mazur, galopp . . . Nincsen annak hossza, vége, — bámulja az utcza népe . . . Bandisták is ugy kaczagtak, sz inte-szinte megpukkantak. A nótának véget vettek s vége lett a kutya-hecznek.

— **Korteskedés a király születésenapján.** Sz.-Udrarhelyről irják: A vármegye politikai életében nagy tevékenységet kifejtö uj föispán, Gróf Haller János nagy ebédet adott, a Budapest szállóban, melyre meghivta Udvarhely inteligenciáját és egy pár polgárt. A föispán pohár köszöntője után a királyra, nem álhatta meg a kormány párt, hogy vezér férfia, Dr. Solymosi Lajos tanácsos által egy pohár köszöntött ne mondasson a kormány pártnak eggyik jelölendő képviselö jelöltje, Szabó Dénes táblabiróra, kit Tibád Antallal szemben akarnak felléptetni,

— **A király nevenapja.** Hálaadó isteni tisztelettel ünnepelte meg Szászsebes város elökelősége és a hivatalck tisztikara ő felsége koronás királyunk születés napját és Szent István ünnepét a róm. kath. templomban. Csak a m. kir. adóhivatal tisztviselöit nem láttuk ünnepelni egyik alkalommal sem. Nem keressük mi okból történt ezen feltünő elmaradás, de az elmaradottaknak a lojalitás és hazafiság külső nyilvánitása tekintetében követendő mintaképül állitjuk oda szászsebesnek, e kiválóan szász városnak elöljáróságát, mely mindkét alkalommal teljes számban, megjelenve emelte az ünnepség fényét. (Szent István napját talán caak nem ünnepelték a szász templomban?)

— **Magyar mise szept. 30-án.** Szept. 30-án Mátyás-szobor leleplezése es a kolozsvári honvéd emlék felssentelése napján ünnepélyes isteni tiszteletetfognak tartani. Az isteni tiszteleten a kolozsvári dalkör részére tesjesen magyar stilusu misét fog Oberti karnagy betanitani. A mise zenei részét Pogozits czimzetes püspök irta s ennek kottáit most kéri el a püspöktől Oberti karnagy.

— **A fillokszera.** Egy kissé szabadabban lélekzelhetnek megdöbbent szőlőtulajdonosaink mert a vizsgáló bizottság a négy első esetet, t. i. a Szentgyörgyhegy, Ujhegy, Nádastere és Brétfőn kivül, a kolozsvári hegyekben egyáltalán nem találkozott sehol a rémletes szőlőgyöktetü semmi jelével. Holnap szombaton a Békásnál be is fejezi a hegyekbeli kutatásait s a jövő héten a belső kerteket vizsgálja s ha az idő engedi, befejezi azokat is. A kert tulajdonosok szintén kéretnek dr. Szabó Gyula, Tarnay Mór és Szentgyörgyi ismert szakértőinknek szives szolgálatára állani e munkájuknál.

— **Értesités.** A kolozsvári unitárius papnöveldébe, főgymnasiumba és a kapcsolatos elemi iskolába az 1896—97-ik tanévre a tanulók fölvétele szeptember hó 10. 11. és 13-ik napjain d. e. 8—12 óráig eszközöltetik. Ugyanezen napokon d. u. 3 6 óráig tartatnak meg a javitó-, pót-, és fölvételi vizsgálatok. Szeptember hó 13-án d. e. lesz a tanév ünnepélyes megnyitása; 14-én reggel 8 órakor kezdődik a tanitás. Kolozsvárt, 1896 aug. 20. Az igazgatóság.

— **Értesités.** Miután a belvárosi ev. ref. leányiskola az Alsó-szénutczai volt gyermekkerti helyiségbe helyeztetett, tudatni kivánom az érdekelt szülőkkel, hogy három tanterem áll a 4. osztály rendelkezésére, a szabadban pedig tágas udvar és árnyas játszó helyiség egészséges levegővel, kertektől körülvéve. Utja egész végig a járdán nyilt utczákon át vezet. A beiratás szept. 1-től 6-ig d. e. 9-től 12-ig, délután 3-tól 5-ig tart. A német nyelv. zongora és esetleg, ha többen jelenkeznek, a franczianyelv oktatásáról is gondoskodva lesz. Biztositom az érdekelt szülőket, mi mindent el fogunk követni, hogy a volt belvárosi ev. ref. leányiskola, mely ez idő szerint Alsó-szénutczába helyeztetett át, jó hirnevét ezután is fenntartsa. Kolozsvárt, 1896. aug. 20 Tattiás Ferenczné igazgató-tanitónő.

— **Főuri mulatságok**. Hogy egy pár jó barátságban élő család, nem csak a farsangon, hanem falusi otthonában is mily vidáman s kellemesen tud mulatni, azt fényesen igazolja Kis-Küküllő vidéke.

Még el sem oszlott azon szép emlék, a melyet a fiatalságban a mult hóban Szász-Nádason gr. Bethlen Aurél és neje kedves házánál tartott „Mártha“ napi bál támasztott és ujból egy felejthetetlen név napi bál!

Nem is lehet csudálkozni, ha a fiatalság lelkesedik ilyen név napi bálok után, hol a házi kisasszonyok „gr. Bethlen Márta„ — „gr. Vay Olga“ ezen kedves, bájos két fiatal grófnő.

Ezuttal gr. Vay Ábrahámné szül. Kozma Katinka rendezett aug. hó 18-án „Ilona“ napján nagyon jól sikerült bált kis-kendi kastélyában. A Kis-Küküllő folyó mellett a szép erdőségek közvetlen tövében fekvő uri lak, a 6 órai kitünő pezsgős ebédnél, a mai meghivott előkelő vendégeket már mind együtt látta. Az ebéd alatt hangzott is el annyi s oly igazi szivből jövő éltetés a szeretett fiatal „Olga grófnőre“, mennyit az uri lak falai rég nem hallottak.

A házi asszony valódi szeretetreméltósága és a házi kisasszonyi tisztet oly kiváló ügyességgel betöltő bájos „Olga grófnő“ kiváló kedvessége a fiatalságot oly vidám hangulatba hozta, hogy a lelkesedéssel huzó jó czigány zenekar mellett az ebéd után csakhamar tánczrakerekedtek. A kiváló ízléssel összeállitott gazdag büffé mellett a tánczuak se vége se hossza nem volt. Volt ott cottillion is virág esővel ecosése, sőt még az angol tánez sem hiányzott, dicsérve a rendezőt Fráter Loránt huszárfőhadnagyot.

Jelen voltak: Gróf Váy Ábrahámné háziasszonyon kivül: Gr. Rédey Lajosné, gróf Bethlen Aurélné, gr. Lázár Kálmánné;

Kisasszonyok: Vay Olga grófnő, Bethlen Katinka és Mártha grófnők, Horváth Laura és Zsuzsika bárónők, Lázár Berta grófnő és Vas Hoitanse grófnő.

Urak: Br. Horváth Béla, gróf, Klebesberg Zdenkó, Bárczay Zoltán, Káali Nagy István, báró Bánffy Kázmér, gróf Pálffy; báró Bornemisza József, ifju gróf Bethlen Aurél; a huszárságból: Gróf Toldi-Horváth Rudolf, Zoltán Lásszló cs. és kir. huszárfőhadnagyok, Fráter Lóránt és Hummel honvédhuszárfőhadnagyok, báró Horváth Gábor, Eleméry, Cseresnyés, Viczián, honvéd huszárhadnagyok. L.

— **Felhivás a kiállitás látogatására.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara felhivja mindazokat, a kik az ezredéves kiállitás megtekintése és tanulmányozása czéljából engedélyezett kedvezmények nevezetesen 5 frtos jegyfüzetek mellett a csoportos felrándulásokban részt kivánnak venni, hogy ezen szándékukat a kamara irodájában vagy a kamarától erre felkért Segesvári és társa czég (főtér 24 sz.) pénztáránál idejekorán bejelenteni s azon időpontot is megjelölni szivesked jenek a mikor a felrándulásban résztvenni ohajtanak. A kamara-kerület más városaiból is elfogadtatnak bejelentések. A tömeges felrándulások rendezéséhez idő kiváutatik s a jegyfüzetekről az országos kiállitás igazgatóságánál előzetesen 10—12 nappal előbb kell gondoskodni. Ez okból a kamara csak azon esetben szolgálhat ily kedvezményes jegyekkel, ha az előleges jelentkezésekkel a felrándulás biztositva van.

— **Idegenek informálása.** Az erdélyi részekbe külföldről bejövő idegeneket a mi nemzetiségi izgatóink megbizottai sokszor még Bécsben, sokszor pedig a mint magyar földre, vagy pedig az erdélyi részek földjére teszik lábaikat, körül veszik, kalauzolják, elszigetelik a magyar elemektől és tele beszélik a fejöket arról az elnyomatásról szóló panaszszal, a melyben a barbár magyaroktól a nemzetiségek részesülnek s mindenképen igyekeznek a magyarok elleni indokolatlan gyülölet mérges fullánkját az idegenek lelkébe beoltani, hogy azok terjesszék majd hazájuk lapjaiban és társadalmi köreiben azt, hogy a barbár magyar, nyelvétől és mindennemü jogától megfosztja a szászt meg az oláhot.

Évek óta következetesen folytatják ezt a munkát s ugylátszik rendszeres szervezettel birnak erre a czélra és hogy milyen sikerrel müködnek e tekintetben, bizonyitja a következő eset is. Albert Bencke berlini lakos az erdélyi részeket beutazta. Brassó felől visszajövet már annyira ki volt tanitva ellenségeink részéről, — hogy a magyarok elleni g y ülöletnek határozott formában adott kifejezést. Egy fiatal müvelt, beszterczei urnő: Kallus Lajosné urasszony mindenképen igyekezett utitársát meggyőzni arról, hogy a magyarok mind a szászt, mind az oláhot a legnagyobb figyelemben részesitik, jogaikat, szokásaikat teljes épségben meghagyják és tiszteletben tartják, nem használt semmit.

Az ugyan e kocsiban utazó Kovács János kolozsvári tanárt kérte meg az urnő arra, hogy részletesebb felvilágositást adjon az itteni helyzetről és viszonyokról. Kovács János azután részletesen tájékoztatta Bencke berlini polgárt, ki az angol nyelvet is folyékonyan beszéli, az itteni viszonyokról. Megjegyezzük, hogy mennyire rendszeresen és kellő taktikával terjesztik a magyarok elleni gyülöletet és hazug hireket, bizonyitja az, hogy dr. Chester bostoni tanár a mint Bécsbe jött, azonnal figyelmeztették, hogy Erdélyben a kisebbségben levő magyarok az oláhok és szászt elnyomják és őket erőszakos eszközökkel igyekeznek megmagyarositani.

— **Hirdetés** a kolozsvári állami épitő-, fa- és fiuipari szakiskoláról 1896—97-re. A nm. kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur a kolozsvári ipari szakiskolát államositotta, s az 1896—97 tanévben megint egy uj 1-sö osztály fog megnyilni. Felvételi feltételek. A tanév kezdődik oktober 1-én. Felvétetnek: a) oly tanulók, kik a II. közép-, reál- vagy polgári iskolai osztályt végezték s erről bizonyitványt birnak felmutatni. b) Oly tanulók, illetve segédek, kik az alsófoku ipariskola III. osztályát végezték vagy kellő képzettségüket felvételi vizsga által igazolják. Felvételik az épitő-ipari szakra 10, az asztalosipari szakra 6 s a géplakatos ipari szakra 10 növendék. Minden tanulónak, a megfelelő iparágban valamely ipari mühelyben, illetve irodában elhelyezve kell lennie s az illető mesterrel a szülöknek oly alkut kell kötniök, hogy ő a tanulót az elméleti órákra elbocsássa, melyek másrészt ugy osztatnak be, hogy a gyakorlati oktatást a lehető legkevésbé hátráltassák. Ebben az ipari szakiskola igazgatósága annyiban segitségére áll a szülőknek, ha az illető tanuló még nem segéd, hogy szükség esetén a gyakorlati oktatásért az illető mesternek a 3 év alatt egy épitő-ipari tanulóért 70, egy asztalos iparért 60 s egy géplakatos-iparért 60 frt fizet az intézet pénztárából. Az elméleti oktatás teljesen ingyenes; de a szükséges taneszközöket a tanuló megszerezni köteles. Beiratás végett jelenkozés nz illető igazgatóknál történik. Jelentkezés alkalmával benyujtandók: bizonyitvány, keresztlevél s az illető mesterrel a szegődtetésről szóló szerződés. Az ipari szakiskolába felvétetnek rendkivüli tanulók is kik t. i. csak egyes tantárgyakat kivánnak hallgatni, de ezeknek a szakrajzi órákat okvetetlen venniök kell. Az ipari szakiskola a III. osztályt végzett tanulóknak végbizonyitványt ad, mely szerint az illető tanuló munkakönyv nyerésére jogosult s egyszersmind belépbet a m. k. államvasutak gépgyárába vagy a diosgyőri vas- és aczélgyárba mühelygyakornoknak.

— **A kiállitásból.** A király születésnapján ünnepet ült az ezredéves kiállitás is. A faluban oláh népünnep volt, este pedig fényárban uszott a terület. A valódi ünnepi hangulat azért csupán a nagy csoportokbban érkező látogatók tömegében jutott méltó kifejezésre, a kik jórészt vidékiek és kongreszszisták reggeltől estig ellepték az ünneplő területet. Csak a munka nem szünetelt ezen a napon, a zsüri ülések is megtartattak, — hogy igazolják ama hangzatos jelszavukat; a munka nem ismer ünnepet. Az idő se vette tekintetben az ünnepet és a csalóka nap fény dacára borzongató, hüvös széllel azután csendes esővel kedveskedett az emberiségnek.

— **Fürdők látogatása.** Thurzófüreden a vendégek száma e hó 13-ig 471; — Buziáson e hó 9-ig 1381; — Uj-Tátrafüreden e hó 9-ig 2011; — Tátrafüreden e hó 11-ig 2733; — Borlangligeten e hó 10-ig 2078; — Lublón e hó 9-én 711; — Balatonfüreden e hó 5-ig 3279; — Alsó-Tátrafüreden e hó 14-ig 1708; — Gleichenbergben e hó 8-ig 3763; — Neuhausban (Cilli mellett e hó 6-ig 868.

— **Az alcsuthi nász.** Mária Dorottya főherczegnő esküvőjéről érdekes értesüléseket szerzett a párisi „Figara“. Az esküvő — igy irja — november 5-én lesz a bécsi császári palotában. Az osztrák császár határozta igy, bebizonyitandó, hogy mily boldoggá teszi e házasság. A magyarok, akik nagy tisztelettel övezik József főherczeg családját, azt remélték, hogy a főherczegkisasszony násza Pesten lesz és hogy alkalmuk nyilik szeretetüket és hüségüket hajdani nádoruk családja iránt kimutatni. Azt mondják, hogy az orleánsi herczeg, akit felmentettek volna a Magyarországban már egy év óta kötelező polgári házasság alól, maga óhajtotta magát e törvénynek alárendelni és a belügyminiszter előtt akart házasságot kötni. A bécsi szertartást maga az uralkodó fogja megszabni és a meghivásokat a főudvarmesteri hivatal fogja kibocsátani.

— **A nemzeti zenedében.** Budapesten a növendékek beiratása f. évi augusztus hó 29-től lesz szeptember 4-éig az intézet helyiségében (IV. koronaherczeg utcza 10. szám I. emelet) naponként délelőtt 9—12 óráig történik. Ezen időn tul csakis külön igazgatoi engedély alapján alólirt lakásán (IV. Zöldfa utcza 7. szám II. emelet). Mindkét nembeli növendékek felvétetnek az ének, zongora, orgona, az összes vonos és fuvóhangszerek, továbbá az összhangzattani zeneszerzési, zenetörténeti, aesthetikai tanszakokba, a vonósnégyes és zenekari iskolába, valamint az egyházi zenekar és lythcergiai tanszakokban. Beiratási dij 6 frt. Budapest 1896. augusztus hó 20. Bartay Ede kir. tanácsos, a nemzeti zenede igazgatója.

— **Romániai magyarok Budapesten.** Ötven romániai magyar érkezett szerdán Budapestre Bartalus János ottani ref. pap, a Bukaresti magyar társulat elnökének, Vajda Mihály alelnöknek és Teleki kántortanitónak vezetése alatt. Fogadásukra a pályaházban megjelentek György Endre orsz. képviselő, György Aladár, Jancsó Benedek, továbbá a kiállitás igazgatósága részéről Kovács Gyula és Gelléri Mór titkár, A magyarokat érkezésük után a barakokba vitték, ahol elszállásolták. A kiállitást tegnap délelőtt 9—1-ig tekintették meg és a balatoncsárdában ebédeltek. Az intelligenczia és a fogadásra megjelentek este a Fehérló-fogadóban banketet rendeztek.

— **A dohánzás ellen.** Több amerikai egyetem hadat izent a dohányzásnak, mely szerintük nemcsak a testi egészségnek árt, de a szellem fejlődését is hátráltatja. A bosztoni egyetem tanácsa eltiltotta az egyetem falán belül a dohányzást és a ki az ellen vét, azonnali kizárással sujtják. — Még szigorubban járt el az Ohio állam egyik egyeteme, mely a hallgatóknak a dohányzást egyáltalában eltiltotta. Az egyetem orvosi adatokkal mutatja ki, hogy a nem dohányzó hallgatók nagyban fölülmulják azokat, kik dohányoznak. Arra is esküsznek az emlitett orvosok, hogy a nikotin a légző szerveket nagyban korrumpálja.

— **Fából való férjek.** Kelet-India némely részében uralkodó szokás, hogy a fiatal leányok addig nem mehetnek férjhez, mig nénjeik nem kapnak férjet. — Minthogy azonban ezt nem lehet könnyen eszközölni, — kitalálták a módját, hogy a pártában maradt leányokat virágokkal, — fákkal vagy más élettelen tárgyakkal házasitják össze. Nevezetes, hogy a jegenyefenyő és jávorfával kötött házasságokat felbontatlanoknak tartják, mig a gyümölcsfáktól a legkönnyebben el lehet a kisasszonyokat választani, ha komoly férfikérőjük jelentkezik.

— **Félóra alatt a föld körül.** Nem emberről van szó, még madárról sem, hanem egyszerüen egy telegramról, melynek 27 szónyi tartatma, San Franciskon, Uj-Finnlandon, Londonon, Liszabonon, Gibraltáron, Alexandrián, Singaporon és Tokión át és vissza San-Franciskóba 60 perc alatt 80,000 kilometernyi utat tett meg. Mivel pedig a föld közüli ut 40,000 kilometer és a távirat egy óra alatt 80,000 kilometernyi utat tett: tehát fél óra kell mig egyszer megteszi a földkörüli utat.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék“ táviratai, telefon tudósitásai, és sürgöny-levelei.)

Szent-István napja.

Bpest. aug. 21.

A Szent-Istvánnapi ünnep méltó disszel folyt le. Óriási néptömeg özönlött fel a várba, ugy hogy a lánczhidon egész délelőtt szünetelt a kocsi közlekedés.

A szent Jobbot az ünnepi körmenetben Vaszary Kolos herczegprimás, Császka György kalocsay érsek, Mihályi balázsfalvi érsek és nyolcz püspök, további Dániel és Jozipovics miniszterek, Ráth főpolgármester, Beniczky pestmegyei alispán és tisztb. förendiházi tag és képviselő kisérte, továbbá a katholikus kongresszus zászlóival és egy század közös és honvéd gyalogság.

A Mátyás — templomban, a hova a szent Jobbot vitték, a misét a herczegprimás mondta, a szent beszédet Párvy egri apát-kanonok.

D.-Sz.-Márton, aug. 21.

István király nevenapját nagy lelkesedéssel ülte meg D.-Sz.-Márton hazafias közönsége. Az itt átvonuló 68-ik közöshadseregbeli ezred is részt vett az ünnepségekben.

Délelőtt isteni tisztelet, délben fényes lakoma volt, a melyen hazafias toasztok mondattak.

A katona zenekar Rákóczy-indulója extazisba hozta a közönséget.

Főszerkesztő:
BARTHA MIKLÓS.
Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
MAGYARY MIHÁLY.

Nyilttér.

F. hó 20-án elveszett egy 35 forintról szóló váltóm F. J. F. Gy. és Hatfaludy Jenő által aláirva.

Kéretik a n. érdemü közönség ezen váltót senkitől el nem fogadni.

Kolozsvárt, 1896. aug. 21.

Hatfaludy Jenő.

Fürdői utamról hazatérve tisztelt pacienseimnek ismét rendelkezésükre állok, délelőtt 9—12-ig, d. u. 2—5-ig fogmütermemben, — Jókay-utcza 3. sz. I. em.

FEKETE ANTAL,
műfogász.

(1—3)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

HIRDETÉSEK.

Sz. 19,955—1896. 599. (2—3 tan.

Hirdetés

(a városi Redoute földszinti részének haszonbérbe adásáról.)

Kolozsvár szab. kir. város Tanácsa közhirré teszi, hogy a városi Redoute földszinti helyiségei **folyó évi szeptember hó 5-én reggeli 10 órától déli 12 óráig** a városház közgyülési termében tartandó nyilvános árverésen haszonbérbe adatnak:

1.) A bérlemény áll 16 szoba és bolt, konyha, kamara és istálló s a baloldalon levő kis pinczéből.

2.) Kikiáltási ár 1090 frt.

3.) A haszonbéri idő kezdődik 1896. évi október hó 1-én és tart 3 évig, azaz 1899. évi szeptember hó 30-áig.

4.) Arverezők a kikiáltási ár 10%-át kötelesek bánatpénzül letenni.

Irásos zárt ajánlatok az árverés napjáig a városi Tanácshoz küldendők.

Az árverési feltételek és szerződési pontozatok megtekinthetők a városház 7-ik számu szobájában.

Kolozsvár szabad kir. város Tanácsának 1896. évi augusztus hó 14-én tartott üléséből.

Losonczy János,
városi tanácsos, h. polgármester.

Kolozsvár vagy Torda városoktól
1—2 óra távolságban fekvő
120–200 holdas tagositott birtokot
keresek
haszonbérbeni vételre.
Az átvétel már október havában megtörténhetik.
Ajánlatok e lap kiadó-hivatalához kéretnek.
604. (2—3)

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok © Budapest Váczi-körut 63. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánltatnak:

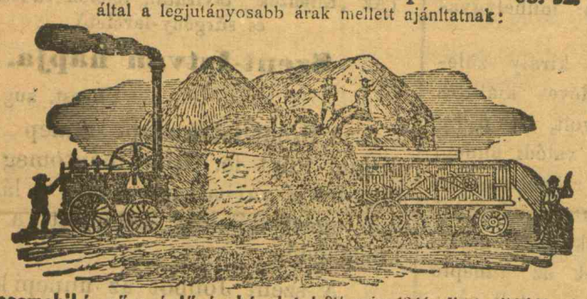

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2½, egész 12 lóerőig, továbbá **járgány-cséplőgépek, tisztitó-rostak, kombinált kolyozók, kaszáló- és aratógépek, boronák, szénagyüjtők.**

„COLUMBIA" legjobb sorvető-árok, szecskavágók, répavágók, **kukoricamorzsolók**, darálók, őrlő-malmok.

Egyetemes acél-ekék és minden egyéb

2 és 3 vasu ekék gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kívánatra bérmentve küldetnek.

204. (20—26)

ALAPITTATOTT 1866.

MATUTSEK JÓZSEF

férfi-, női- és gyermek czipész-üzlete

Kolozsvárt, főtér 32. sz. alatt.

Megrendelések beküldött mérték vagy lábbeli-minta után a legjobb anyagból és divat szerint lehetőleg gyorsan teljesitetnek.
97. (24—x)

Dr. Bonn J. V.

PÁRISI FOGVIZE.

Agyagos és balzsamos alkatrészei és igazán kiváló hatása miatt egyike az első orvosi tekintélyek által legjobban ajánlt szájvizeknek, mely az 1867., 1878., 1889. párisi, az 1873. bécsi, az 1868. havrei, az 1893. chicagói és 1894. lioni kiállításokon a legmagasabb kitüntetéseket nyerte el. 10—15 csepp belőle elég, egy pohár viznek aromás-balzsamos rózsatejjé való változtatása, mely öblögetés vagy kefélés által a száj és fogak tisztitására használtatik. A szájüreg jótékony frissesége, felélesztett izlés, tiszta, ugymint szagtalan légzés azonnali következmények gyanánt állanak be

A fogak Dr. Bonn fogpasztája vagy fogpora segélyével vakitóan fehérekké lesznek és természetes fényt nyernek, zománczuk, valamint a műfogaak és plombok kompozicziója épenséggel nem támadtatik meg, a vérző vagy levált foghus adstringáltatik és normális szilárdságát visszanyeri.

A kariozus, megütött helyek a tovább terjedésben megakadályoztatnak. Esetleges, bár heves fogfájásnál, annak megszüntetésére elégséges a tinkturának egy pár cseppje vattán a fájó helyre téve, hosszabb használat pedig a fogfájától teljes megszabadulást eredményezi.

Fogviz Flaconban á —·55, l·—, l·75, 3—5. Fogpaszta l·25. Por 75 kr.

Kapható gyógyszertárakban, drogueriákban, parfumériákban.

Nagy raktár Ausztria és Magyarország részére: **E. JAKOBLJEVICH, Wien, I. Sterngasse 1/6 a.** 720. (10—15)

HIVATALSZOLGA

KERESTETIK.

Bizonyitványok benyujtása személyesen kell hogy történjen.

Czim a kiadó-hivatalban megtudható.
601. (2—2)

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapittatott 1847.

Brauswetter János
Szegeden.
szab. chronometer- és kir. bizonylagosan a remontoir ingaórának.
stb. stb.

ÓRÁK, ÉKSZEREK 10-évi jótállással
RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javitások pontosan eszközöltetnek.

„MARGIT"

GYÓGYFORRÁS,

„MAGYAR SELTERS"

Vegyelemezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szénsavtartalma kiváló hatásunak bizonyult, különösen **tüdőbántalmaknál,** a hol a szabad szénsav csekélyebb jetenléte megnyja a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a félig kötött szénsav gazdagsága a gyógyhatásu alkatrészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközli. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabad szénsavtartalomban erősebb ásványvizek, mint a **seltersi, gleicherbergi, tüdőbajokban,** különösen **tüdővérzéseknél** már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A tüdőbetegek klimatikus gyógyintézeteiben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorfban** a Margit-viz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapesten: dr. Korányi, dr. Gebhardt, dr. Navratil, dr. Poór, dr. Kétly, dr. Barbás; Bécsben: dr. Bamberger, dr. Duschek, stb. a legjobb eredménynyel alkalmazzák a **légző-, emésztő-** és **hugyszervek** általános hurutos bántalmainál.

Mint ivóviz

präservativ gyógyszernek bizonyult a kolera-megbetegedés ellen,

borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos főraktár **Édeskuty L.** cs. és k. és szerb k. udv. ásványviz-szállitónál, Budapest.

Ugyszintén kapható minden gyógyszertárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

A Sultzberger-féle

ÚJ

ABLAKZÁRÓ KÉSZÜLÉKET

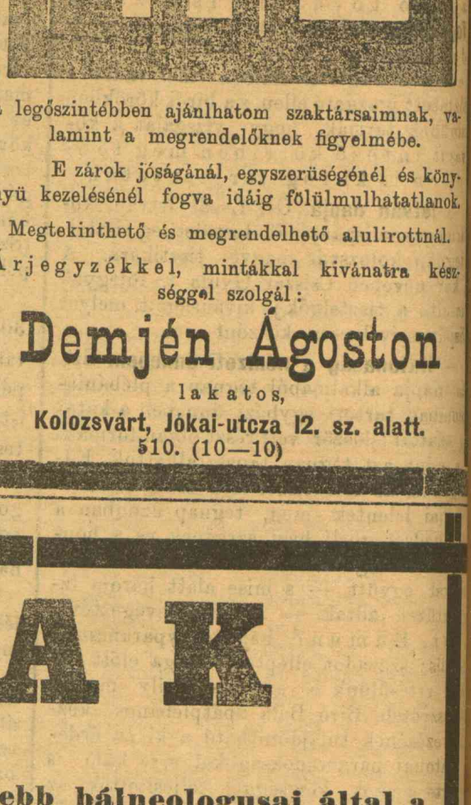

a legszintébben ajánlhatom szaktársaimnak, valamint a megrendelőknek figyelmébe.

E zárok jóságánál, egyszerüségénél és könnyü kezelésénél fogva idáig fölülmulhatatlanok.

Megtekinthető és megrendelhető alulirottnál.

Árjegyzékkel, mintákkal kivánatra készséggel szolgál:

Demjén Ágoston
lakatos,
Kolozsvárt, Jókai-utcza 12. sz. alatt.
510. (10—10)

ELŐPATAK

GYÓGYFÜRDŐN,

melynek több kiállitáson kitüntetett gyógyvize Európa legjelesebb bálneologusai által a világ legelső égvényes, vasas savanyuvizének jelentetett ki:

az évad május hó 15-étől szeptember hó végéig tart.

Ez ásványvizek különösen a következő betegségekben bizonyultak be biztos hatásuaknak: a gyomor és belek idült hurutjainál, gyomorégés s a tulságos nyálka és savképződéssel járó emésztési zavarokban, gyomor és bélzsábában, altesti vérbőségben, vérpangásban, aranyérben, rásztkór és kedélykórban, máj és lépdaganatokban, az epe kivezető csöveinek hurutos bántalmaiban, sárgaságban, epekövekben, a pozsgerj s váltólázakból származott lépdagoknál, fejlődési sápkórban s az ezen alapuló hószám zavarokban, s különösen vérszegénységi állapotokban, a vesék és hugyhólyag hurutos bántalmaiban, kezdődő hugy- és fövénykő-lerakodás s hugykő képződéseknél, a méh idült tömüléseinél, dagainál, fehérfolyás, a nemi részek gyengeségeiben, angol kórban, köszvény- és csuzbajokban.

Az ásványviz használatával kapcsolatosan ujonnan berendezett **meleg-** és **hideg ásványviz-fürdők, friss kecske-tej, hidegviz gyógymód, massage, svéd tornászat** áll az azt igénylők rendelkezésére.

Van **orvos, gyógytár, távirda, posta. 600 szoba** áll a közönség rendelkezésére napi ár **60** krtól fennebb. A szobák árai **május 15-től julius 1-ig** és **augusztus 15-től szeptember 15-ig 30%-kal olcsóbbak.** Az éttermekben **nagyon jutányosan étkezhetni.**

Szórakozásul vannak **parkok, erdei sétányok, olvasó, zongora** és **társalgó termek, tornászat, csolnakázó tó, szinház, hangversenyek, bálok s kirándulások;** ugyszintén egy első rangu **czigány-zenekar.**

Vagyontalan betegek hatósági ajánlat mellett ingyen lakásban és gyógydij-mentességben részesülnek.

A bármily irányból jövő gyógyvendégek a **földvári** vasut állomáson szállanak ki, honnan az 1 óra távolságra eső Előpatakra magán- és társas kocsik szállitják a gyógyvendégeket; társas kocsin, ha csak egy személy jelentkezik **2** frt; több személynél személyenként **1** frt **30** kr. fizetendő. Egy magán-kocsi dija **3** frt. Ezen kocsikra jegyek a földvári állomásfőnöknél válthatók.

Minden megkeresésre utasitást és felvilágositást készséggel ad

Előpatak, 1896. május hó.

442. (19—20) **A FURDŐ-IGAZGATÓSAG.**

Nyomatott Magyary Mihály nyomdájában Kolozsvárt, Belközép-utcza 33. szám alatt.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.